

Værksteder, vilde de dog vel af alle Steder være dem, hvor det vilde være mest upraktisk at anvende de Mennesker, her er Tale om, Folk der staar med et særlig fjendtligt Sindelag overfor de militære Institutioner; de konsekvente Antimilitarister, som det ærede Medlem fra Assens (Klaus Berntsen) talte adskilligt om. Jeg tror, at man indenfor Arbejdsstyrken paa de nævnte Steder vilde være særdeles ilde tilpas ved at faa tilsendt en Styrke af disse Militærnægtere, og jeg kan føje til, at hvis man vilde skabe den mest umiddelbare Fristelse til at føre Striden over i Ødelæggelser af Maskineri, i Anstiftelse af Ulykker, kunde man ikke finde en bedre Maade end ved at anvende den Art Mennesker ved disse Institutioner. For de andre Institutioners Vedkommende, som hører under Forsvarsministeriet, ser jeg ikke noget Sted, hvor der kan være Anledning til eller Mulighed for praktisk at anvende dem, medmindre det skulde dreje sig om ganske enkelte, som kunde puttes ind et eller andet Sted. Thi det er klart, at der ikke vil være praktisk Anvendelse i nogen væsentlig Udstrækning for disse Folk, hverken ved Fyrvæsenet eller ved Vagervæsenet, og Lods væsenet er væsentlig en privat Institution, hvor der derfor ikke ret vel kan være Tale om at anvende dem, og jeg kan ikke tænke mig Muligheden af, at man vilde lade denne Art Mennesker gøre Tjeneste under Meteorologisk Institut. Der er altsaa i Virkeligheden ikke noget praktisk Holdpunkt, ikke nogen reel Mulighed for at gaa den Vej, som her er angivet af det ærede Mindretal. Man kunde vel tænke sig, at det blev Forsvarsministeren, der havde Bestemmelsen af Arbejdets Tilrettelægning i det hele, men i saa Fald maatte det rigtignok være med ganske samme Frihed for Forsvarsministeren, som Regeringens Lovforslag indeholder for Indenrigsministeren, til at træffe Bestemmelse om, hvorledes det hele praktisk skulde sættes i Scene.

Der er henvist til, at man kunde anvende disse Mennesker som Arbejdstropper eller som Sundhedstropper. Hertil behøves der imidlertid ikke et Lovforslag, det er, som det ogsaa er fremhævet i Udtalelserne af det ærede Mindretals Ordfører, en Ordning, der længe har været i Gang, og som man overhovedet ikke behøver at beskæftige sig med i denne Forbindelse.

Men ligesom den af det ærede Mindretal foreslaaede Ordning er praktisk uanvendelig, saaledes vil den heller ikke paa

nogen Maade løse Spørgsmaalet overfor dem, hvem det her gælder om. Den vil ikke løse Spørgsmaalet overfor de mest udprægede, de mest erklærede Militærnægtere, de ivrigste blandt dem, der af religiøse Grunde nægter at medvirke ved militær Virksomhed. Jeg har adskillige Gange staaet overfor Mennesker, som ud fra disse Synspunkter beskæftiger sig med Spørgsmaalet, og det er givet, at adskillige af disse vil ikke føle sig tilfredsstillede med en saadan Ordning som den af det ærede Mindretal foreslaaede. De vil ikke kunne slaa sig til Ro med at blive ført over i Militærvirksomheder som Vaabenfabrikken paa Orlogsværftet eller Geværfabrikken eller andre tilsvarende Virksomheder. Det vil heller ikke paa nogen Maade bidrage til at løse Spørgsmaalet overfor den anden Gruppe af Militærnægtere. De vil øve samme Modstand og vil øve den med samme Virkning, som de øver den i dette Øjeblik. De ærede Medlemmer kan være forvissede om, at der vil Forholdet blive et helt andet, hvis man lader denne Gruppe Mennesker gaa over til civilt Arbejde under civil Ledelse og under den almindelige borgerlige Retspleje, end hvis man fører dem ind i Tjeneste paa den Vis som foreslaaet af det ærede Mindretal her. Det er muligt, at nogle af disse Mennesker vil modsætte sig at gøre dette Arbejde, men det er sikkert, at netop det Formaal af agitatorisk Karakter, for hvis Skyld de drives ind i hele denne Bevægelse, forspildes for dem. Det forstaar de ogsaa meget vel, og derfor har Bevægelsen i det Øjeblik, de kommer til at staa overfor en saadan Ordning, heller ikke mere den Interesse for dem, som hvis de stod overfor en saadan Ordning som den, det ærede Mindretal har foreslaaet.

Men dertil kommer, at jeg vilde anse det for særdeles uheldigt, hvis denne Gruppe Mennesker i det Tilfælde, at de kom i Konflikt med Lovene, vedblivende skulde dømmes af Krigsretterne i Stedet for af de borgerlige Domstole. Selv om disse Krigsretter dømmer dem med største Upartiskhed og uden paa nogen Maade at lade den Uvillie, som maaske kunde tænkes at kunne komme til Stede hos dem overfor disse Mennesker, spille ind med ved deres Dom, vilde en Dom over den Slags Folk føles af disse som en Dom, afsagt af Folk, som staar dem direkte imod. Og ude i Befolkningen vil der være vide Kredse, hvor man paa Forhaand ikke vil have samme Tillid til en Afgørelse, truffen